

Squeezing III: The Final Squeeze

Source 1: גמרא שבת דף נ"א עמוד ב'

במה טומנין פרק רביעי שבת

ואין מרסקין לא את השלג ולא את הכרד. מכאן יש לזהר שלא ירחוץ ידיו בשלג וכרד בשבת *ופעמים שמתקדשים ויש כרד מטורב בהם אין לרחוץ בהן דאי אפשר שלא ירסק הכרד וכל הזכיר בו תבא עליו ברכה :

אין מרסקין לא את השלג ולא את הכרד וברד בשבת *ופעמים שמתקדשים ויש כרד מטורב בהם אין לרחוץ בהן דאי אפשר שלא ירסק הכרד וכל הזכיר בו תבא עליו ברכה :

אין מרסקין לא את השלג ולא את הכרד. מכאן יש לזהר שלא ירחוץ ידיו בשלג וכרד בשבת *ופעמים שמתקדשים ויש כרד מטורב בהם אין לרחוץ בהן דאי אפשר שלא ירסק הכרד וכל הזכיר בו תבא עליו ברכה :

ומנים, הלכות שבת פכ"א

Source 2: רמב"ם
הלכות שבת

ג' כבשין ע"י ושלקות ע"י שסחטם, אם לרבה גופם ע"י - מתר; ואם להוציא מימיהם - אסור. ואין מרסקין ע"י את השלג ע"י שיזובו מימיו; אבל מרסק הוא לתוך הקערה או לתוך הכוס.

Source 3: שולחן ערוך אורח חיים

הלכות שבת סימן שב

ט ה"ה שלג והכרד אין מרסקין אותם, דהינו לשברם (לב) לתתיכות דקות כדי שיזובו (יב) (לג) מימיו, אבל גותן הוא לתוך כוס של יין או מים והוא נמוח מאליו (לד) ואינו חושש, ז' כן אם הניחם (יג) בתמה או כנגד המדורה ונפשו (לה) מתרים: י' מתר (לו) לשבר (יד) הקרח כדי לטל מים מתחתיו: יא יצריך לזהר בחרף (לז) שלא יטל ידיו במים שיש בהם שלג או כרד, ואם יטל *יזהר שלא ידחקם בין ידיו, שלא יהא (טו) מרסק: יב שיש לזהר שלא ישפשה ידיו (טז) (לח) במלח: יג הדורס שלג (לט) ברגליו ואינו חושש: יד אהר"מ מרוטנבורג (מ) מתיר להטיל מי רגלים בשלג, ביהרא"ש (מא) הנה (יז) נזהר:

משנה ברורה

(לה) מתרים. להנות מהם, (ל) והוא הדין דמתר לבתחלה להניח כיון ששמילא הוא נמוח, וכמו לתוך הכוס. (לס) ולדעת רמ"א בסימן שיח סעיף טו בהג"ה, גם הקא יש להחמיר, דאף דנמוח מאליו אסור משום נולד, ואינו דומה לתוך הכוס, דהתם הוא מערב במים ואינו נגר: י (לו) לשבר הקרח. דשבירת הקרח אינה מלאכה כלל, (לט) ולא אסרו ברסק אלא אם הוא עושה כדי שיזובו מימיו, מה שאין כן בזה. יג (לט) ברגליו. ואף אם השלג נמוח וזב על ידיה לית לן ביה, (מג) כיון דהוא אינו מתכוון לזה.

Source 4: שמירת שבת כהלכתה

פרק י

דיני הקרח והמקרר בשבת וביו"ט

א. מותר להפשיר קרח בשבת וביו"ט, אם אמנם מימיו ילכו לאיבוד (א), כגון שנותן גושי הקרח על גבי פירות כדי לצננם (ב) או שזורקם לתוך כיוור המטבח.

ב. וכן מותר ליתן קוביות קרח בכלי שיש בו מים או משקין אחרים כדי שיתמוססו בתוך הכלי ויצננו את המשקין (ג), ומותר לעשות כן מכיון שהמים הנפשרים לא ניכרים בפני עצמם (ד), ואף מותר לשבור גושי קרח לצורך זה (ה). אבל טוב יעשה, אם יקפיד שלא להמיס בידיים או בכפית את הקרח שבתוך המשקין (ו).

ג. אבל אל ישים לכתחילה גושי קרח בתוך כוס ריקה על מנת להפשירם ולהשתמש במימיהם (ז). דין זה נוהג בין בשבת ובין ביו"ט (ח). עבר ועשה כן, אין המים הנפשרים אסורים לשתייה ולכל שימוש אחר (ט), אולם טוב יעשה, אם ימנע מלהשתמש בהם, אם אמנם יש לו מים אחרים לשתייה (י). ובשעת הצורך, מותר להפשיר הקרח בכוס ריקה אף לכתחילה (יא).

The Use of Ice and Refrigerators on Shabbath and Yom Tov

1. a. Ice may be melted on Shabbath or Yom Tov if the resultant water goes to waste.
 - b. Thus,
 - 1) fruit or bottles of drink may be cooled with ice and
 - 2) ice may be disposed of in the kitchen sink.
2. a. It is also permissible to put ice cubes into a cup or jug containing water or another drink, so that they should cool the drink when they melt.
 - b. This is allowed because the water produced by the melting ice is at no time recognizable as a separate entity.
 - c. While one may even break up large blocks of ice for this purpose, it is advisable not to accelerate the melting of the ice inside the drink directly by, for example, pressing it with one's fingers or a spoon.
3. a. One should not place ice in an empty cup with the object of letting it melt and using the water, unless one would otherwise be inconvenienced.
 - b. This rule applies equally on Shabbath and Yom Tov.
 - c. If one has broken the rule, then
 - 1) it is not forbidden to drink the resultant water or to use it for any other purpose, but
 - 2) it is advisable not to use it if one has other water.

Source 5: גמרא שבת דף קכ"ח עמוד ב' :

דתנו רבנן אם היתה צריכה לגר חבירתה מדלקת לה את הנר ואם היתה צריכה לשמן חבירתה מביאה לה שמן ביד ואם אינו ספק ביד מביאה בשערה ואם אינו ספק בשערה מביאה לה בכלי

אם היתה צריכה לשמן וכו' : *תיפוק ליה משום סחיטה רבה ורב יוסף דאמר תרווייהו אין סחיטה בשיער רב אשי אמר אפי' תימא יש סחיטה בשיער מביאה לה בכלי דרך שערה *דכמה דאפשר לשנויי משנינו

אין סחיטה בשיער - שהוא קשה ואין בולע : דרך שערס - כורכת הכלי בראשה בשערה :

זמנים , הלכות שבת פ"ט

יא המקבס בגדים-הרי הוא תולדת מלפני ותיב. והסוחט יי
את הפגד עד שיוציא המים יי שבו- הרי זה מקבס ותיב,
שהסחיטה מצרכי יי כבוס היא, כמו שההגסה מצרכי הבשול.
ואין סחיטה בשער יי והוא הדין לעור יי שאין תיבין על סחיטתו.

Source 6:
רמב"ם הלכות
שבת ומגיד
משנה

זמנים . הלכות שבת פ"ט מגיד משנה

ואין סחיטה בשער וכו'. פרק מעין (שנת קכ"ח) רבה ור"י דלמרי מרזיחו אין סחיטה בשער ע"כ , ומיהו איסורא ליכא :

Source 7: שולחן ערוך אורח חיים

הלכות שבת סימן שכו

ט *מתר
(כה) לרחץ פניו וידיו ורגליו (כו) *בדברים שאינם משירים שער מערכים עם דברים המשירים, ובלבד (כז) שלא יהיה הרב מדבר (1) המשיר:

ט (כה) לרחץ פניו וידיו וכו'. הינו (טז) אפלו יש לו זקן, (ז) והוא הדין שער ראשו, אך שלא יסחטם אחר רחיצתו:
(כו) בדברים שאינם משירים שער. רוצה לומר, שאינם ודאי משירים, אך דלפעמים הם גם-כן משירים אפלו הכי מתר, כיון דהוא אינו מתפנן לזה אלא לצחצח עצמו בלבד, וקיימא לן כרבי שמעון דדבר שאין מתפנן מתר:

Source 8: שמירת שבת כחלכתה פרק י"ד

הניגוב בשבת וביו"ט

כ. מותר לנגב את הגוף וגם את השערות (טו), אבל אסור לסחוט את השערות (סה) שלא בדרך ניגוב (טו). ובמקום צער מותר לחכך בשערות הרטובות, ואין לאסור משום סחיטת המים מהן (טו), וראה להלן סעיף מב.

ולדעת הגרש"ז אויערבך שליט"א י"ל

עוד דבכה"ג שהמיכ הנסחטים הולכים לאיבוד, דשרינן בכה"ג לסחוט כבשים ושלקות לגופן (עיין סי' שכ סע' ז), אף כי לרבי יוחנן אי סחיט למימיהן חייב הטאת (ועיין ח"א כלל יד סי' ה), וא"כ כל שכן הכא דאין סחיטה בשער דאורייתא, וגם איסור דרבנן לא נזכר מפורש בש"ס (ועיין קהילת יו"ט על זכת"מ סי' כו ס"ק י), מסתבר דשפיר שרי, אם המים הנסחטים נבלעים מיד בתוך המגבת ואינם נראים בעין. ועכ"פ כשאין בשערות מים מרובים, שיהא אפשר לסוחטם מהמגבת פשיטא דיש להתיר;

DRYING ONESELF ON SHABBATH AND YOM TOV

20. a. One may dry one's body, including those parts which are *drying hair* covered by hair, with a towel, but
- b. one may not squeeze out the hair otherwise than in the process of drying it.
- c. Nonetheless, one may rub wet hair, in order to ease pain or discomfort, even if there is a possibility that water may be squeezed out of it as a result. (See also paragraph 42 below.)

Source 9: From
The 39
Melachos by
Rabbi Dovid
Ribiat

1) סחיטה בשער (Squeezing or shampooing wet hair)

One whose hair became wet may not squeeze it to extract the water on Shabbos because this resembles Mefarek. One may likewise not shampoo one's hair on Shabbos because the lathering action is Mefarek.¹⁷⁷

However, there is nothing wrong with wetting one's hair as long as one is careful not to squeeze the hair.¹⁷⁸

1: *Drying one's hair on Shabbos*

One should not vigorously shake one's head to force out the water because this action is a form of S'chitah (see also Melabain, Chapter III; D).^{178a}

However, one may dry one's hair by tightly wrapping a towel on the hair to absorb the wetness (even though the pressure of the wrapping will help force the water from the hair). This method is permitted because the water from the hair is instantly absorbed and rendered useless. This factor, together with a combination of other Halachic considerations, is the basis for permitting one to wrap and dry the wet hair in the manner described above.¹⁷⁹

Source 10: 'אגרות משה אורח חיים חלק א'

סימן קיב

לנקות שנים בשבת ויו"ט

ובדבר לנקות שנים בשבת ויו"ט עם טוט פעיסט פשוט שאסור שהוא ממחק. ובלא טוט פעיסט בהבראש המיוחד לזה מותר שהוא כמו רחיצת שאר אבר אחד אבל ישטוף רק בצונן. ואת הבראש טוב שלא ללחלח במים קודם הניקוי מחשש סחיטה בשער. ואחר הניקוי לא ירחץ את הבראש אף שלא בשפשוף שאין שם סחיטה משום שאין לו צורך שוב היום ואין לרחוץ בשביל מחר.

m) Using a toothbrush on Shabbos

One may not brush his teeth on Shabbos with a wet toothbrush because many of these brushes are made with fine bristles that are densely packed and are therefore similar to the texture of natural hair. Brushing with a wet toothbrush invariably involves pressing and thus squeezing the wet bristles of the toothbrush against the teeth. It may be comparable in this respect to squeezing wet hair, which as mentioned earlier (l, above), is forbidden on Shabbos.¹⁸⁰ However, a dry toothbrush may be used,¹⁸¹ provided that the brushing is done gently, and will not inevitably cause one's gums to bleed (see Shochait, C/a).

In any case, one may not rinse the brush afterwards if it will not be used again on Shabbos (Hachono).¹⁸² Use of toothpaste is forbidden because of Memarayach¹⁸³ (see Memachaik, E/b-1).

